

Ikäihmisten palvelut

RAPORTTI

1.12.2021

Satakunnan suunnitelma ikäihmisten palveluiden yhteen sovitetusta palvelukokonaisuudesta 2019 – 2025 (2030)

1. PoSan toiminta-alueen palvelurakenteen nykytila ja tavoitetila 2025

Lokakuu 2021	Jämijärvi	Kankaanpää	Karvia	Pomarkku	Siikainen	PoSa yht.	Satakunnan keskiarvo - 2019	Tavoitetila
Kotona asuvat 75v täyttäneet%	93,0	92,1	92,1	91,3	95,0	92,3	90,8	94
Säännöllinen kotihoito %	12,5	10,8	10,3	11,3	9,13	10,8	9,7	16
Omaishoidon tuen saajat%	4,3	4,1	5,2	4,3	3,4	4,3	5,1	8
Tehostettu palveluasuminen 75v täyttäneet %	7,0	7,9	7,9	8,7	5	7,7	8,3	6
Pitkäaikainen laitohoito %	0	0	0	0	0	0	1,8	0
Kotikuntamuuttajia muihin kuntiin	2	4	3	4	1	14		

Ikäihmisten palvelut

2. Ennaltaehkäisevien palveluiden vahvistaminen ja iäkkäiden arjessa tukeminen

2.1 Seniorineuvolatoiminnan laajentaminen koko maakunnan alueelle

- Toimii PoSan alueella, poikkeuksena Covid-epidemian aika, jolloin terveydenhoitajien työpanosta ohjattu rokotuksiin

2.2 Avoimet päivätoimintakeskukset

- PoSan alueella ei avoimia päivätoimintakeskuksia, kuntouttava päivätoiminta on (lukuunottamatta Covidin aiheuttamaa taukoa)

2.3 Vapaaehtoistyön organisointi yhteistyössä kuntien ja muiden toimijoiden kanssa

- Ei ole toteutunut suunnitellusti, vapaaehtoistyöhön halukkuus pientä. Korona-aika vähentänyt entisestään.

3. Palveluohjaus

3.1 Yksi palveluneuvonnan puhelinnumero

- Ikäihmisten palveluissa yksi numero kaikkien kuntien ikäihmisten palveluneuvontaan
- Palveluneuvoja ohjaa ja opastaa, ja välittää tiedon organisaatiossa eteenpäin siten että asiakkaan ei tarvitse soittaa moneen paikkaan

3.2 Yhteinen toimintakyvyn – ja palvelutarpeen arviointijärjestelmä RAI:n hankinta ja käyttöönotto

- PoSa on mukana THL:n hankkeessa, RAI otetaan käyttöön jo vuoden 2022 aikana

3.3 Asiakasohjausjärjestelmän hankinta ja käyttöönotto

- Ei ole toteutunut PoSassa, hyvinvointialueelle tullaan ottamaan käyttöön

3.4 Omatyöntekijän roolin selkeyttäminen

- Omatyöntekijä nimetään tarvittaessa, tehtävää selkeytetty palautteiden perusteella

4. Kotihoito

- Säännöllisen kotihoidon asiakkaiden (75v täyttäneet) lukumäärä on 10,8%, joka on 5,25 Satakunnan tavoitteesta vuodelle 2025. Luku on aiempina vuosina ollut suurempi.
- Nykyisen henkilöstön työpanos ei riitä palvelumäärän lisäämiseen.
- Alle 75-vuotiaita asiakkaita on lisäksi 25% koko asiakaskunnasta. Tarve on lisääntyvä.

Ikäihmisten palvelut

4.1 Keskitetty kotiutus

- Pyrittä kōtiutuksen sujuvoittamiseen, henkilöstöpula vaikeuttaa kotiutuksia
- yhteistyötä kotiuttavien yksikōiden kanssa tiivistetty

4.2 Kuntouttava arviointijakso

- Kotiinkuntoutusyksikōissā tehtävät arviointijaksot toteutuneet lukuunottamatta korona-ajan sulkuaikoja

4.3 Kotihoidon saatavuus 24/7

- Kotihoito 24/7 toimii yhtā kuntaa (Siikainen) lukuunottamatta

4.4 Tehostettu kotikuntoutus

- Kuntoutuksen resurssija ei ole saatu riittāvasti

4.5 Pāvākuntoutus

- Ei ikāihmisten puolella, fysioterapian resurssit eivät riitā tähān kuin osin

4.6 Kuntouttava lyhytaikaishoito

- Kotiinkuntoutusyksikōissā toteutetaan fysioterapeutin avustuksella

4.7 Moniammatillisen yhteistyōn lisāminen

- Moniammatillinen tyōryhmā kokoontuu sāvännōllisesti palvelutarvearvioinnin puolella

4.8 Hyvinvointitekniologian mahdollisuuksien hyōdyntāminen

- Kotihoidon optimointijärjestelmä
- Asiakkaille ollut kokeilussa erilaisia mittarointijärjestelmiā, nyt kokeilussa videoyhteys

4.9 Gerontologisen sosiaalityōn lisāminen

- PoSassa 2 geronomia kokoaikaisessa tyōssā. Lisäksi geronomin koulutuksella on palveluohjaaja.
- Gerontologisen sosiaalityōn māvārā riittāmätōn edelleen

4.10 Lākkehoidon kehittäminen

- Koneellinen annosjakelu kāvytōssā kaikissa kunnissa palveluun soveltuvilla asiakkailla kotihoito/asumispalvelut
- SataDiagin Farmaseutin palvelut kāvytōssā, sāvännōlliset kokonaislāketarkastelut

Ikäihmisten palvelut

5. Kaikenikäisten omais- ja perhehoito

- Omaishoidon yhtenäinen toimintamalli otetaan asteittain käyttöön/toteutunut
Perhehoito ei ole lisääntynyt toimintakaudella. Halukkaita hoitajia ei ole toimintaan ilmaantunut.
- Maakunnallinen omais- ja perhehoidon osaamiskeskus ei ole toteutunut, hyvinvointialue toteuttaa tämän suunnitelman
- Yksi perhehoitopaikka alueella, lomien järjestäminen ongelmallista kun ei ole kuin yksi paikka
- Omaishoidon tuen määrärahasidonnaisuus ei ole ollut koskaan esteenä kriteerit täyttävälle palkkion maksamiseen. Kunnat ovat aina hyväksyneet omaishoitoa koskevat määrärahayhtymätykset.

6. Asumispalvelut ja ympärivuorokautinen hoiva

- Ympärivuorokautisten hoidon paikkojen hallittu vähentäminen on onnistunut muutaman kunnan osalta. Se voidaan todeta tämän hetkisten, 75-vuotiaiden määrän perusteella (taulukko 1).
- Palvelusetelin käyttöönotto asumispalveluissa ei ole toteutunut, valinnanvaraa ei juurikaan ole, koska paikkoja vapautuu todella vähän. Asiakkaan oma tahto on aina ensisijainen, mutta jos haluttuun paikkaan ei suoraan pääse, asiakas voi mennä odottamaan paikkaa toiseen yksikköön.
- Kuntouttavaa lyhytaikaishoitoa on aktiivisesti pyritty kehittämään kotiinkuntoutusyksiköissä. Kahteen yksikköön on yritetty saada kuntoutuksen osaamista, ja yksiköt ovat kaikkien kuntien asiakkaiden käytössä
- Ympärivuorokautisen hoidon sisällön ja laadun yhtenäistämistä, kehittämistä ja seurantaan tehdään jatkuvasti. Yhteiset toimintaohjeet, valvonnat omissa ja ostopalveluissa. Henkilöstömitoitukset lain mukaiset.

7. Perusterveydenhuolto ja sairaala

- Etälääkäripalveluita on kehitetty ikäihmisten yksiköiden osalta, myös läsnäolevia lääkärikäyntejä toteutetaan. Lääkäripula hankaloittaa tilannetta ajoittain
- Geriatriin palveluita on saatu ostopalveluna
- Kotisairaala ja palliatiivista hoitoa on hyvin kehitetty. Etuna PoSan alueella palliatiiviseen hoitoon erikoistunut lääkäri.

Ikäihmisten palvelut

Yhteenveto

- Ikäihmisten palveluiden palvelurakenne on suunnitelmakaudella saatu ohjautumaan tavoitetilan (v.2025) suuntaan. Vielä on kuitenkin tekemistä jokaisen seurantaindikaattorin palveluissa.
- Kotona asuvien 75 vuotta täyttäneiden määrä on jo yli tavoitteen Siikaisissa. Seuraavana lähimpänä on Jämijärvi. Pisin matka tavoitteeseen on Pomarkussa.
- Tehostetun palveluasumisen paikkamäärissä 75 vuotta täyttäneille on tapahtunut laskua. Suunnitelmakauden alussa 2019 PoSan alueella oli 9,4% tehostetun palveluasumisen asukkaita, nyt luku on 7,7%.
Jämijärven ja Siikaisten paikkamäärät ovat laskeneet eniten. Kankaanpäässäkin on vähentymistä tapahtunut, mutta Kankaanpään kohdalla ikääntymisen eritahtisuus muihin kuntiin verrattuna on havaittavissa. Pomarkun tarve on hitaasti laskeva mutta edelleen suurin vähennystarve.
Lisäksi paikkoja on varattava alle 75v, joita ei varsinaisesti tunnusluvuilla seurata. PoSan alueen asumispalveluyksiköissä on vakituisia asiakkaita alle 75 vuotiaita 30 asukasta lokakuussa 2021.
Henkilöstön saanti on vaikeutunut viimeisen kahden vuoden aikana merkittävästi.
- Pitkäaikainen laitoshoido on loppunut koko alueella
- Omaishoidon tuen asiakkaiden määrä on koko alueella pysynyt vakiona vuosikaudet, ollen kokonaismäärältään n. 150 asiakasta. Edelleen tavoitteena on lomapäivämahdollisuuksien monipuolistaminen.
- Suurin huolenaihe on kotiin annettavien palveluiden määrän vähentyminen suunnitelmakaudella. Nykyhenkilöstöllä ja toimenpiteiden tehostamisella on pystytty hoitamaan tähän saakka asiakaskunta kohtuullisesti.
Uusia asiakkaita on pystytty ottamaan kun vanhoja on poistunut.
Yöhoito on pystytty aloittamaan yhtä kuntaa lukuun ottamatta.
Erityisesti kuluneen vuoden aikana on henkilöstöpula koetellut kovasti kotihoitoa.
Kotihoitoon panostaminen on suunnitelmassa ensisijainen tavoite, työtä tehdään vielä suurimmaksi osin henkilötyövoiman avulla, koneet ja laitteet ovat tulossa avuksi mutta eivät voi korvata hoitajan työpanosta.
- Uutena ilmiönä on kuluneen vuoden aikana tullut asiakkaiden tahto muuttaa muualle kotikunnastaan, lähemmäksi omia läheisiään. Määrä on tällä hetkellä 14 muuhun kuntaan suoraan asumispalveluyksikköön siirtyneitä, loppuvuodesta tulossa muutama lisää. Vastaavasti PoSan alueen asumispalveluyksiköihin muuttaneita on 3 muista kunnista.